అతని కథ

'ఎక్స్‌ప్రెస్ గంట లేటు' అని వ్రాసి ఉన్న బోర్డు చూచుకొని 'హమ్మయ్య' అంటూ ఊపిరి పీల్చుకున్నాడు ఆనందరావు. ముఖంమీద స్వేద బిందువుల్ని కర్ఛీఫ్‌తో తుడుచుకుంటూ ప్లాటుఫారంలో వున్న ఓ బల్లమీద చతికిలపడ్డాడు. అతన్ని చూడగానే బండి టైమ్ అయిపోయిందని హడావిడిపడుతూ పరుగెత్తుకొచ్చాడని ఇట్టే తెలిసిపోతుంది. బండి లేటు అనే బోర్డు చూడగానే అతని ముఖం కొంచెం వికసించింది.

బెంచీమీద తాపీగా కూర్చొని జేబులోనుంచి ఓ ఉత్తరం తీసి చదవడం ప్రారంభించాడు.

"ప్రియమైన ఆనందశ్రీగారికి:

నమస్కారములు. ఈ ఉత్తరం చూస్తే మీకు చాలా ఆశ్చర్యం కలగొచ్చు. నేనెవర్నో మీకు తెలియకపోయినా మీరు నాకు చిరపరిచితులే. మీ కథలంటే నాకెంతో ఇష్టం. ముఖ్యంగా ఈ మధ్య పబ్లిషయిన మీ 'కొత్తకథ' నన్ను ఈ ఉత్తరం రాయడానికి ప్రేరే పించింది. సరిగ్గా నా కథలాగే వుంది. మీ కథలోని కథానాయకిలాగానే మీ కథలు చదివినప్పటినుంచీ "మీరు ఇలా ఉంటారు, అలా ఉంటారు, ఇలా మాట్లాడతారు, అలా నడుస్తారు," అని ఎన్నో ఊహాగానాలు చేస్తున్నాను. మీకు ఎన్నో రోజులుగా ఉత్తరాలు రాయాలనుకుంటూ ధైర్యం చాలక రాయలేకపోయాను. మీ కథ చదివి ఈ ఉత్తరం రాయడమేకాదు; మీ దర్శనం చేసుకోవాలని కోర్కెకూడా కలిగింది. నేను ఇక్కడ ఒక బాంకిలో పని చేస్తున్నాను. వివరాలు సమక్షంలో తెలియబరచగలను.

రేపు సాయంత్రము గ్రాండ్ ట్రంక్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో వస్తున్నాను. నల్లంచు పచ్చ జార్జెట్ చీర కట్టుకొని ఉంటాను. మీరు స్టేషన్‌కు వస్తారు కదూ?

ఇట్లు
మీ దర్శనాభిలాషిణి
సుభాషిణి."

ఉత్తరం చదువుకొని ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వుకుంటూ జేబులో పెట్టుకున్నాడు.

నేటికి తన సాధన ఫలించింది. తను కథలు బాగా రాయగలననే నమ్మకం ఎప్పుడో కలిగింది. కానీ ఇంత బాగా రాయగలనని తనకు ఇప్పుడే అర్థమయింది. తను అల్లిన కథ నిజం కాబోతున్నది. తన కథానాయకి కథకుణ్ణి గురించి ఎన్ని ఊహలు అల్లుకుంది? ఎన్ని రాత్రిళ్లు ఆ మధుర కల్పనా తరంగాలలో ఉక్కిరి బిక్కిరయింది? 'మీ కథానాయికలాగనే నేనుకూడ' అంటే- అంటే... ఆనందపుటలు ఆనందరావు (ఆయన పెన్ నేమ్ ఆనందశ్రీ) హృదయంలో ఉవ్వెత్తుగా లేచి పడుతున్నాయి.

ఆ జానకికి గర్వభంగం చేస్తాను! ఆమెకు ఎంత గర్వం? తనను ఒక మనిషిగాకూడా చూడదు. ఇక తన కథలను గురించి ఆమె అభిప్రాయం వింటుంటే అమాంతంగా ఎక్కడికో లోతు తెలియని అగాధాల్లోకి పడిపోతున్నట్లుంటుంది. అంత అవమానపర్చినా తను ఓపికతో ఆమెను కలుసుకుంటూనే ఉన్నాడు. ఎప్పటికయినా తన గొప్పతనాన్ని గ్రహించే వివేకం ఆమెకు కలగకపోతుందా అనే తన నమ్మకం. ఈ ఉత్తరం రాగానే తను మొదట చేసిన పని జానకి దగ్గరకి పరుగెత్తుకెళ్ళి చూపించడం. ఈ దెబ్బతో చిత్తయి పోతుందనుకున్నాడు. ఆడవాళ్ళు ఇతరులను ఎంత ఇష్టపడతారో అంత ఇష్టం లేనట్లు నటిస్తారని తనకు తెలుసు.

ఆ ఉత్తరం చూడగానే జానకి ముఖం నల్లబడి పోతుందనుకొన్నాడు; ఈర్ష్యతో ఎత్తిపొడుపు మాటలంటుందనుకున్నాడు. అబ్బే! చదివినంతసేపు వచ్చే నవ్వును పండ్లతో కింది పెదవిని నొక్కుతూ ఆపుకోవడం తను గమనించకపోలేదు. అంతా చదివి ఎంత పెద్దగా నవ్వింది! ఆ క్షణంలో ఆమె గొంతు నులిమేద్దామా అనిపించింది తనకు. ఏమిటా వెకిలి నవ్వు? అందుకే ఆడవాళ్ళను ఇంట్లో పడేసి ఉంచాలన్నారు. ఈ చదువులూ, ఉద్యోగాలూ, వాళ్ళకు ఎంతమాత్రం పనికిరావు అని అనుకుంటూ కోపంగా లేచిన తనకు "అయ్యో! ఉత్తరం ఇక్కడే వదిలేసి పోతున్నారే, పాపం!" అన్న మాటలు ములుకుల్లా గుచ్చుకున్నాయి. ఆమె చేతిలోని ఉత్తరాన్ని గుంజుకొని విసురుగా వచ్చేశాడు.

రాత్రంతా ఒకవైపు తనకు జానకి కలిగించిన పరాభవం; సుభాషిణిని గురించిన తియ్యని తలపులతో గడిచిపోయింది. ఏమయినా జానకిని మాత్రం తను పరాభవించకుండా వదలడు. సుభాషిణి-పేరు ఎంత బాగుంది? బాంకిలో ఉద్యోగం అంటే ఎంత లేదన్నా జానకికంటే ఎక్కువే ఉంటుంది జీతం. చదువుకూడా ఎక్కువే ఉండొచ్చు. అందంలో చెప్పుకోదగ్గ విశేషమేమీ జానకిలో లేదు. సుభాషిణి పేరుతో ఉన్న తన వెడ్డింగ్ కార్డు జానకికి ఇచ్చి చూపులతోనే ఆమె గర్వభంగం చెయ్యగలడు.

చేతి గడియారం చూచుకున్నాడు ఆనందరావు. ఇంకా అర్ధగంట టైము ఉంది. మళ్ళీ ఆలోచనలు ఈగల్లాగ ముసురుకున్నాయి.

ఆమె మొదటి పరిచయంలో ఏం మాట్లాడాలి, ఎలా మాట్లాడాలి? తన్ను చూడగానే బహుశా తన ఊహలన్నీ, ఆశలన్నీ పక్షుల్లా ఎగిరిపోవచ్చును. తన అందంలో వికారం ఏమీ లేకపోయినా ఆకర్షించగల విశేషత ఏమీ లేదని తన ఈ ముప్ఫయ్ సంవత్సరాల అనుభవమే చెబుతోంది, జానకిలాగ కేవలం అందం చూచి, భ్రమిసే వ్యక్తి కాదు సుభాషిణి. వ్యక్తిలోని విశిష్టతనూ, గొప్పతనాన్ని అర్థం చేసుకోగల వివేకవంతురాలులాగానే ఉంది. కాబట్టి తను తన సంభాషణా కౌశలంతో తన రూపాన్ని మరుగుపరచాలి. స్త్రీ పురుషులలోని అందంకంటే తెలివితేటలకూ, సంభాషణా కుశలతకూ ఎక్కువ ఆకర్షింపబడుతుందని తను ఎక్కడో చదివాడు.

'ఫస్ట్ ఇంప్రెషన్ ఈజ్ ది బెస్ట్ ఇంప్రెషన్' అన్నారు. మొదటి పరిచయంలో స్త్రీ హృదయంమీద పడిన చిత్రాన్ని తుడిచే రబ్బర్ యూరప్‌వాళ్ళు ఇంకా కనిపెట్టలేదు. ఎంతో జాగ్రత్తగా, మాట్లాడబోయేముందు ఆ శబ్దాలను కనీసం ఏ పదిసార్లయినా మనసులో వల్లించుకొని మరీ ఉపయోగించాలి. అపుడుగాని ఆ శబ్దాల అర్థం ఆమెకు స్పష్టంగా బోధపడదు. మన తెలివితేటలు మనం ఉపయోగించే శబ్దాలలో చాలావరకు

బయటపడతాయి. ఎంతోమంది పురుషులు స్త్రీలను అర్థం చేసుకోలేక ధక్కా ముక్కీలు తినడంకూడా ఇందువల్లనే. కొద్ది పొరపాటు కారణంగానే ఒకడు స్త్రీ ముందు పశువయితే, ఇంకొకడు పిరికిపంద అవుతాడు.

అందులో తను కథకుడాయె! అందువల్ల ఇంకా జాగ్రత్తగా, ఒక్కొక్క మాటను తూచి తూచి మరీ వెయ్యాలి. తను ఎన్నో కిరసనాయిల్ డబ్బాలు ఖర్చుచేసి ఎన్నో రాత్రిళ్ళు చదివిన ఎన్నో పుస్తకాల చదువంతా ఆ పొగరుబోతు జానకి దగ్గర వ్యర్థం అయింది. తను ఏది మాట్లాడినా వాజమ్మకింద జమ కట్టేది. ఆ కళను ఉపయోగించే సదవకాశం లభించింది.

ఎలాంటి తొందరపాటుగానీ చూపించకూడదు. స్వయంగా ఉత్తరం రాసి వచ్చి కలుసుకొనే ఆ పిల్ల ఎంత ధైర్యసాహసాలు కలిగినదో వేరే చెప్పనవసరంలేదు. కాని ఛీ! ఎంత నిభాయించుకుందామనుకున్నా హృదయస్పందనం కొంచెం తీవ్రంగానే ఉంది. దూరంనుంచి కెనెడియన్ ఇంజన్ కూత వినిపించి ఉలిక్కిపడి లేచి నిల్చున్నాడు ఆనందరావు. హృదయంలో కూడా ఏదో ఇంజన్‌లాంటిదే రొద చేస్తున్నట్లుంది. గుండె వేగం హెచ్చింది.

ఏం మాట్లాడాలి? ఇంతసేపు ఆలోచించినా ఒక్క శబ్దంకూడా తోచలేదు తనకు. మొదటి సంభాషణలో వినమ్రతా, మర్యాదా ఉట్టిపడుతుండాలి కాని ప్రేమ పైత్యం కన్పించకూడదు. సంభాషణను అతి నిగ్రహంతో నేర్పుగా నిర్వహించాలి. అది ఎలాగనేది ఏ పుస్తకంలోనూ, ఏ ఒక్క వెధవా మచ్చుకైనా నాల్గుమాటలివ్వలేదు. ఎన్ని పుస్తకాలు వ్రాసి ఏం లాభం?

కళ్ళముందునుంచి ఇంజను ఒక్కొక్క పెట్టెను లాక్కొని వెళ్ళిపోతున్నది. బండి ఆగింది. ఒక్కొక్క పెట్టె దగ్గరకూ పరుగెత్తాడు ఆనందరావు. సెకండ్ క్లాస్ కంపార్టుమెంటు తలుపు దగ్గర ఓ నవయువతి నల్లంచు పచ్చ చీరెతో నిల్చొని వుంది. ఆనందరావు కళ్ళలోకి ఓ కాంతి కిరణం దూసుకుపోయింది.

పచ్చని దబ్బపండులాంటి శరీరం. పెద్దపెద్ద కళ్ళతో ఆదుర్దాగా ఎవర్నో వెతుకు తున్నది. వెనుకనుంచి అంత అందమైన యువతిని ఆధునాతన వేషంలో చూచిన ఆనందరావుకు చెమట్లు పోశాయి. ఆమెముందు తను ఎలక్ట్రిక్ లైటు ముందు కిరసనాయిలు బుడ్డిలా ఉంటాడు. తన ముతక దోవతీ, ఖద్దరులాల్చీ, తన రూపం చూచి ఆమె ఏమనుకుంటుందో? ఒక క్షణంపాటు తిరిగి వెళ్ళిపోవాలనీ, గుట్టుచక్కగా పోయి రూములో, తలుపులు బిగించుకొని కూర్చోవాలనీ అనిపించింది. అప్రయత్నంగా ఆవైపు మళ్ళీ కళ్ళు తిరిగాయి. ఆమె ఆ పెద్ద పెద్ద కళ్ళలోని నిరాశ గూడుకట్టుకొనిపోతున్నది. తన తెలివి తక్కువకు సిగ్గుపడ్డాడు. ఆమె తన అందాన్ని చూడాలని కాదు, తనలోని కథకుణ్ణి చూడాలనే వస్తున్నది. ఆమెకు కావాలంటే అందమైన యువకులు దొరక్క తనను గురించి కలలు కన్నదా? తను నిజంగానే పిరికిపంద. అరే! నిరాశతో ఆమె మొఖం ఎంత కాంతిహీనంగా ఉంది! తను ఇక ఆలస్యం చేయకూడదు.

గబగబా ముందుకు సాగాడు ఆనందరావు. ఆమె తనవైపే చూస్తున్నది. అరే, ఆ ముకుళించుకున్న పద్మం చిన్నగా ఎలా వికసించింది! ఒక్క దూకులో వెయ్యేనుగుల బలంతో ముందుకు పోయి చిరునవ్వుతో నమస్కారం చేశాడు. ఆమె తెల్లపోయింది!

ముఖం చిట్లించుకుంటూ పక్కకు తిప్పుకుంది. ఇంతలో తనవెనక నుంచి "హల్లో! పద్మా క్షమించు! ఆలస్యమయింది" అన్న మాటలు విని ఉలిక్కిపడి వెనక్కు చూశాడు ఆనంద రావు. వులెన్ సూట్‌లో ఓ పొడుగాటి అందమైన యువకుడు తన్ను నెట్టుకుంటూ పెట్టెలోకి ఎక్కాడు. ఎంత అవమానం! ఆవిడ తనవంక ఎంత ఏవగింపుగా చూసింది!

ఆనందరావు గాబరాగా బతుకుజీవుడా అనుకుంటూ స్టేషన్ బయటపడ్డాడు. ఇక ఏ పెట్టెలోనూ వెతికే ధైర్యం లేకపోయింది.

సరిగా తెలుసుకోకుండా త్వరపడినందుకు తనను తనే నిందించుకున్నాడు. ఆ రాసేది ఇంకా కొంచెం వివరంగా రాయకూడదూ? ఒక చీర రంగు చెప్పగానే సరిపోతుందా? ఇక ఇలా కాదనుకొని టికెట్ కలెక్టర్ గేటుకు కొంచెం దూరంగా నిల్చొని చూస్తున్నాడు. ఒక్కొక్కరే వెళ్ళిపోతున్నారు. ఒక నల్లంచు పచ్చచీరకూడా కన్పించదేం? అంతా వెళ్ళిపోయారు.

తనను ఏడిపించడానికే ఎవరో ఇలా రాసి ఉంటారు అసలు కొంటె జానకే రాసిందేమో? అందుకేనేమో అంత నవ్వు! ఈ ఆడవాళ్ళు ఎంతకయినా తగిపోతారు.

నిరాశా హృదయంతో, అవమానంతో, భారంగా బయటికొస్తున్న అతని కళ్ళకు ఓ నల్లంచు పచ్చచీర కన్పించింది. ఒక అమ్మాయి చేతులో సూట్‌కేసుతో అటు తిరిగి నిల్చొని ఉంది. ఆమే అయి ఉంటుంది. ఆనందరావు అలాగే నిలబడి చూస్తున్నాడు. ఎంత లావుగా ఉంది! జబ్బలు తెల్ల జాకెట్‌లోనుండి ఎంత నల్లగా నిగనిగలాడుతూ కన్పిస్తున్నాయి! ఆనందరావుకు తను కట్టుకొన్న ఆశాసౌధాలు ఒక్కటొక్కటే కూలిపోతున్నట్టనిపించింది. పలక్కుండా వెళ్లిపోవాలనుకున్నాడు. కాని ఆమె పెట్టె చేత్తో పట్టుకొని తనకొరకు ఎదురుచూడడం ఆలోచిస్తే జాలి కలిగింది. కొంచెం లావయితే మాత్రమేం! తను మాత్రం అంత అందంగా ఉన్నాడా ఏం? పుల్లలా వుండే ఆడవాళ్ళేం బాగుంటారు?

గబగబా వెళ్ళి 'నమస్కారం అండీ' అన్నాడు. ఆమె హంటర్ దెబ్బ తగిలిందానికి మల్లే ఉలిక్కిపడి గిర్రున తిరిగింది. ఆమె ముఖం చూచిన ఆనందరావుకు చెమట్లుపట్టాయి.

"మీరేనా ఆనందశ్రీగారు?" అన్నది తన చిన్న చిన్న తెల్లని కళ్ళను మెరిపిస్తూ.

"కాదండీ! నా పేరు ఆనందశ్రీ... కాదు... కాదు."

"ఇదిగో చూడండి" అని ఏదో అడగబోతున్న ఆమెవైపు చూడకుండానే గబగబా ముందుకు నడచిపోయాడు ఆనందరావు.

✿ ✿ ✿

రెండవరోజు మధ్యాహ్నం ఆనందరావు జానకి ఇంటికెళ్లాడు. ఆమెకు ఎలా కథ అల్లి చెబితే ఈర్ష్యా కోపం కలుగుతాయో రాత్రంతా ఆలోచించుకున్నాడు. తనకు జరిగిన పరాభవం తాలూకు ఛాయలు ఏ మాత్రమూ బయటపడనివ్వకూడదనుకున్నాడు. అసలే ఆ జానక్కి తనంటే లోకువ. ఎంతమాటైనా ఇట్టే అనేస్తుంది. మహాగర్వి.

"నమస్కారం! రండి. కూర్చోండి. మీ గురించే ఆలోచిస్తున్నాను." జానకి ఉత్సాహం ఆనందరావును ఆశ్చర్యపరిచింది.

అందులో ఆంతర్యం తనకు తెలియకపోలేదులే అనుకున్నట్లు ఓ చిరునవ్వు విసిరి గంభీరంగా కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. నొసలు ముడిచి దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నాడు. చేతిలోని

సిగరెట్టు దమ్ములు చాల గట్టిగా పీలుస్తున్నాడు.

"సుభాషిణి వచ్చిందా? ఎలా వుంది?"

"ఊc- చాలా బాగుంది" అన్నాడు అదే గంభీరమైన గొంతులో ఆమె కళ్ళల్లో దేన్నో వెతుకుతూ, కాని అతనికి ఆమె కళ్ళలో ఏమీ దొరకలేదు.

"చాలా అందమైన పిల్లా, చురుకైనదీనూ. సన్నగా నాజూగ్గా ఉంటుంది. నిన్నను తీరకనే రాలేదు. నేనంటే ప్రాణం. నా కథల్ని ఎంత పొగిడేసిందనుకున్నావ్? ఇవ్వాళ పొద్దున్నే బండి ఎక్కించి వచ్చాను."

జానకి వచ్చే నవ్వును ఆపుకో ప్రయత్నిస్తున్నది. "ఏం! నేను చెప్పేది అబద్ధం అనుకుంటున్నావా?"

"అబద్ధం కాదు, పాపం, మీ పరిస్థితి చూస్తుంటే నవ్వొస్తుంది. నిన్న గుంటూరు నుంచి మా ఫ్రెండ్ ఒకామె వచ్చింది. ఆమెకు మీ కథలంటే చాలా ఇష్టం, మీతో పరిచయం చేయమని నిన్నటినుంచి నా ప్రాణం తీస్తున్నది" అన్నది జానకి.

ఆనందరావు మోడువారుతున్న హృదయంలో కొత్త చిగుళ్ళు అంకురించాయి. హృదయంలో తీవ్రంగా స్పందిస్తున్నది. ఈ హృదయం చాలా చెడ్డది. అందులో కథకుల కవుల హృదయాలు చిన్న గాలివాటుకుకూడా స్పందిస్తాయి; ముఖం బిగబట్టి సిగరెట్టు దమ్ము పీల్చాడు.

'బేబీ, యిలారా' అని పిలిచింది జానకి.

ఆనందరావు కళ్ళు కుతూహలంతో వాకిలివైపు తిరిగాయి. వస్తూ వస్తూ తన్ను చూచి గడపలో ఆశ్చర్యంతో నిలబడిపోయిన సుభాషిణిని చూచిన ఆనందరావుకు తను కూర్చున్న కుర్చీ ఎక్కడికో పాతాళలోకానికి కుంగిపోతున్నట్లనిపించింది.

దిగ్గునలేచి "వస్తా, వస్తా- కొంచెం పని వుంది" అంటూ ఆ ఏడు మెట్లను రెండు అడుగుల్లో దాటి రోడ్డుమీద పడ్డాడు. ఎక్కడనుంచో దుఃఖం పొర్లుకొస్తోన్నది.

అంతే; ఆ రోజునుంచి ఈ రోజువరకు మైలాపూరు బస్ ఎక్కలేదు ఆనందరావు. తనకు ఆడవాళ్ళంటే అసహ్యమనీ, ఆడవాళ్ళకు బుర్రంటూ ఉండదనీ అంటూ ఉంటాడు స్నేహితులతో ఆనందరావు.

(1955 ఆంధ్రప్రభ వారపత్రిక)